

DODATKY KE KNIZE
VERŠŮ LYRICKÝCH A SMÍŠENÝCH

Proč kvítka pláče, ze smutí
kdy rosa libostná je hodí?
Proč ptáče plesá v probdělí
a s kvítkem žalné neztrudí?

2

O pletce usnul květin trůl,
a kvítka libopýco v zřelí
hrob jedinou co se osud,
to druha věští blažen máje.

3

Zdeš tolik slz by kaunob,
kam soucit blahý by varoval?
Zdeš tolik vzdechů vanulo,
kde lísky něžný květ by zkvítal?

4

O nedbej, drak kde zanyul,
snad k věčným bráti z hrobu kvítí;
kde slzí tok ho vyvinul,
nech nezabudkám na vě žití.

PROČ KVÍTKO PLÁČE

1

Proč kvítko pláče, ze snění
kdy zora libostná je budí?
Proč ptáče plesá v probdění
a s kvítkem žalně nezatrudí?

2

O ptenče nezná květů trud,
a kvítko libopěvce ráje, —
hrob jednomu co za osud,
to druha věncí blahem máje.

3

Zdaž tolik slz by kanulo,
kam soucit blahý by zavítal?
Zdaž tolik vzdechů vanulo,
kde lásky něžný květ by zkvítal?

4

O nedbej, druh kde zahynul,
snad k věncům bráti z hrobu kvítí;
kde slzí tok ho vyvinul,
nech nezabudkám snivé žití.

PATŘ, JAK LITÁ TAM SE BOUŘE

Patř, jak litá tam se bouře
s divým mořem snoubí,
a jak vlna rozpěněná
skalnatý břeh vroubí;
5 jak o žulu mechovitou
zápas větrův vráží,
jak se větry s mračnem, bleskem
v strašném hromu sráží.
K věčnému vše boji
10 — síly svoje zbrojí.
Strastmi-li tvůj osud hrozí,
mocně se mu vzpírej,
v děsné chmúry, v kalná mračna
smělým zrakem zírej.
15 Když i nával vzteklé bouře
člunek *lehký* zkotí,
když i *pevné* duby láme —
s k á l u přec mezhrotí!
Krasší po výboji
20 cesta ku pokoji!

NAČ TA NEZABUDKA

Nač ta nezabudka v slzách touhy zkvěte,
an ji noční mráz neb denní parno zhněte?
Nač že bludice ta u lásce nás sloní,
když se sama v divé, šeré moře sklóní?

- 5 Nechť však nezabudka něžnou hlavu sklání,
nechť si slunce denně v západ ustele; —
zas jak slunce, nové upamatování
vzejde nám i z chladných hrobů popele!

1

Loučení, ach loučení,
však tu trpkost znají
všichni, kteří od milých
loučiti se mají.

5 „Není možná, duše má,
bez tebe být živu,
a až budu za branou,
zasednu si k pivu.“

2

Prosil jsem ji o věneček,
dát se jí ho nezachtělo,
až snad zítra, až snad jinde,
děvče tisíc výmluv mělo.

5 Najednou ten věnec krásný
dostal roztomilé poupě,
a já koukal na ten zázrak
velmi hloupě — velmi hloupě.

3

Snem je ovšem všechna láska,
přec mně spáti nedá;
cítím ovšem lásky plamen,
a jsem přece bledá!

5 „Tkaninou jste, děvčata vy,
z nejtenčích to nítí:

každé plátno bledne více,
čím víc slunce svítí!“

4

Jak divné je to v světě,
když chytrá hlupce miluje,
že barvu v bledost změňuje
a hlupec zdravím květe.

5 A divné je zas v světě,
když chytrý hloupou miluje,
že barvu v bledost změňuje
a ona zdravím květe.

5

Lidé povídali,
že to vítr pláče, —
a to moje srdce
výská si a skáče.

5 Lidé povídali,
že se počlo tmíti, —
a to moje oko
radostí se svítí.

10 Lidé povídali,
že se zcela stmělo, —
a to moje děvče
věrností se stkvělo.

K CYKLU OTCI

Po létech jsem se vrátil sem,
po mnohých cestách bludných,
po pohřbu ideálů všech
a snů svých mladě cudných.

5   A zde na chudém místě tom,
na otce mého hrobě,
mně náhle je, jak hřích by spad,
jak bych byl bílé robě.

10   A stojím s rukou sepjatou
a chvějícíma rtoma,
v tom cizím světě blud a chlad —
zde v teple jsem a doma!

DODATKY K CYKLU ANNĚ

V nevinosti stkví se krása děvy
z úbělu jak socha kamenná; —
je-li vinna? — vždyť to sama neví,
nevědouc co vina znamená!

- 5 Drzý zrak zde bude nejčistějším,
z smělych slov se stanou poklony,
a kdo kacířem snad nejčernějším,
věří v ryzou bělost madony.

Nevzpomínej sobě nikdy na mne,
ku kletbě se nikdy nevzmůžeš,
a snad modliti se někdy za mne,
tím mně zde už málo spomůžeš.

5 — A kdy vzpomeneš snad přece sobě,
nechtěj dlouho se snem pohrávat; —
nech jen tiše dřímat mrtvé v hrobě,
těžko jest, je zase uspávat.

10 A stojím s rukou sepjatou
a chrvějícím rtěm,
v tom cizím světě hlud a chlad —
zde v teple jsem a domal

V širém poli pláně duté stálo,
po dlouhé zas době znovu květlo,
snad se o máji mu něco zdálo,
a že mladé zas, mu cos se spletlo.
5 Kolem vrabci štěbetali,
snad si z starce posměch dáli.

Nežli sen mé lásky barvy ztratí,
šedivými budou černé vlasy,
nežli znovu počnu zas se smáti,
10 budou třesoucími mladé hlasy —
pak už arci uličníky
nechci mít za protivníky.

Sbohem růže vonná, růže krásná,
královno mých drahých pomněnek,
sbohem chráme čistý, panno jasná,
kalichu mých zbožných myšlének.

5 Sbohem kolébko mých písní žhoucích,
já jsem zpěv svůj hlasný udusil,
aby srdce mrtvé v prsou dmoucích,
zbledlé děcko vzbudit nezkusil!

Z stromu žití svého prkna strojím,
klížím vlastními je slzami, —
já se mrtvých dětí příliš bojím,
rád bych už s tím děckem do jámy.

5 Ještě obrázky a víko schází,
přibijem ho srdce tlukoty, —
sbohem, sbohem! — mne už v ruce mrazí,
dobrou noc v tu věčnost soboty.

*Es ist so still und dunkel!
Verweht ist Blatt und Blüt',
der Stern ist knisternd zerstoben,
verklungen das Schwanenlied.*

H. Heine.

Měl bych se srdcem se vlastním
o svůj život poprat,
vždyť mne k smrti odsoudilo,
chystá na mne oprať.

5 Že jsem Ti Tvé mládí ukrad,
nejkrasší Tvou dobu,
že z mé lásky získalas jen,
že jsi blíže hrobu.

Es ist so still und dunkel,
Verweht ist Blatt und Blüt,
Der Stern ist kaisernd zerstoßen,
Verlungen das Schwanenlied.
H. Heine

Když jsme si oustně o tom povídali,
že láska naše jde už ma sklony,
tu jsme se zdvořilostí usmívali —
o moudrý čas! o blahé poklony!

5   A když jsem viděl, že Tvé slabé srdce
si v slze hledati chce úlevy,
tu vykouzlil nějaký divoký vtip
v tvář bledou lehounké zas úsměvy.

10   Divoké vtipy, hrůzní nepřátelé,
než jediný se ze rtů povyrve,
dřív pobarví se v krvi rozhněvané
a srdce střelnou ranou rozerve.

Anně do Hřbitovního kvítí

Mé myšlenkové milé děti
v té malé knize svátek veliký,
to rodinný svůj svátek světlí.
O děti, moje milé děti,
5 vy děti pýchy, zloby, rozumu,
vás připravuju ku oběti.
To lásce svojí ku oběti —
a láska nad pýchou a rozumem
juž vítězství své slavné světlí.

Anděle boží,

strážce můj,
musí teď na „Máj“ Jeník tvůj,
ke všemu dobrému mne vzbuzuj,
chtějí se opít, opatruj,
5 ať jsem tak živ, jak chce bůh můj,
přišli a řekli: „Následuj!“
Tělo, svět, ďábla přemáhám,
což na to hochům říci mám?
10 Na tvá vnuknutí pozor dám,
chtějí-li chlastat, já nechlastám.
A v tom svatém obcování,
mohu-li tak zvat chlastání,
ať setrvám do skonání
bez pivního maříkání;
15 po smrti pak v nebi věčně
chci tě věru líbat vděčně,
chválím boha ustavičně
ovšem, ovšem přerozličně.

*Amen, to jest: staň se
Tvým*

JaNda.

DODATKY K ELEGICKÝM HRÍČKÁM

Hrom první mrakem rachotil —
dej bouře, nebe milé,
a než zas přejdou palné dny,
slad' bouří líné chvíle.

5 Aj kdyby bouře mluvit též
ve zimních větrech směla,
toť by má prsa zlednělá
jen v zimě dýchat chtěla.

Zdá se mně, že rozerve má
prsa divá tíseň,
rád bych k svému ulevení
vpravil ji ve píseň.

5 Marně ale hledám slova,
marně ret můj doufá —
je mně, jako mládí bývá,
pro lásku když zoufá.

Hned to slunko hřeje,
hned zas studí mraky,
v žití našem tak to
vedem věru taky.

5 Mnozí lidé lehce
zapomenou bědy,
jenom slunko vidí,
když že nazpět hledí.

Blaze tomu, komu krev se
bujným kvapem nekvasí,
jeho žití postupuje
jak rok ve svém počasí.

- 5 Běda ale tomu, který
bujně mládí proskákal,
bez léta a bez podzimu
v náhlé zimě zaplakal.

První jarní ptáče zase
ve větvích si skáče,
nebe první jarní slzu
mladé zemi pláče.

- 5 I v mém srdci chudém, holém
první píseň skáče,
oko — nebes odlesk — první
slzu na ni pláče.

Mladoucké slunce zase poznovu
se učí na větvích si proskákat,
a bledé lidi, stěnou ováté
zas pod vysoké nebe vylákat.

- 5 A láká také srdce přežilá —
své nepřátely — ku hře se květem,
kdož nechtěl by se smířit se slunkem,
s tím hravým, milým, krásným dítětem?

DODATKY K LORETÁNSKÝM ZVONKŮM

Ve středu mrtvých chodeb
a nedaleko vchodu
je kytka zasazena —
ta přišla od východu.*

5 Co dítě sedával jsem
v poledním jejím stínu
a vsnil se ve Loreto
a palnou Palestinu.

V kapliče Loretánské
je tmavo jako v hrobu —
hrob boží tam vždy stával
o velkonoční dobu.

5 Nad hrobem v lesklém zlatě
lamp sterý kmit si skákal —
a já jsem v tmavém koutě
si nad Ježíškem zplakal.

* Na dvoře Loretánského chrámu v Praze je kaple vystavena dle vzoru kapličky v katedráli italského města Loreta. Tuto kapličku („santa casa di Loreto“ či „dům panny Marie“) dle legendy prý andělé do Loreta přenesli.

Na stěnách tiché kaple
jsou andílkové malí,
ti při hrách mých jak děti
si se mnou povídali.

5 Však povždy andílkové
se náhle odmlčeli,
když Loretánské zvonky
svou táhlou píseň pěly.

Teď Loretánské zvonky
večerní ave zvoní
a tón za tónem splývá,
jak když se slzy roní.

5 Dřív s Loretánské věže
i jiné písně zněly,
však zvonky sestárly už
a plakat zapomněly.

V klášterní mrtvé věži
zahoukla tichá sova,
a Loretánské zvonky
půlnoční mluví slova.

5 Mluví je v klášter němý,
zašeptnou v okna tichá
a divná slova slyší
to svadlé srdce mnicha.

DODATKY K CYKLU Z KRAJE

Popohání volky svoje

Popohání volky svoje
stále k rychlejšímu kroku;
sotva že mu ruka stačí,
jak je bičem pošlehává:
5 spřež však volně kráčí dále.

„Ale, ale volouškové,
styděl bych se, vždyť se zdá pak,
že nemáte ani srdce!
Vždyť přec víte, že mám holku,
10 a že scházíme se tajně
jenom jednou za den celý
na chvílku jen u studánky —
ach ta chvílka, jak je sladká!
Nepospíšíte-li sobě,
15 nezastihneme jí více.
Styděl bych se, vždyť se zdá pak,
že nemáte ani srdce!“

Jak to přijde

„Jak to přijde, stromku bílý,
žeš tak malý a tak mladý
a už tolik neseš květů?“

5 „„Jak to přijde, děvče milé,
žeš tak malá a tak mladá
a už tolik cítíš lásky?““

DODATKY K CYKLU Z MĚLNICKÉ SKÁLY

Jen pijte vodu řidounkou
a jezte z fíků růžence
a zazpívejte hláskem svým,
až zahanbíte kleštěnce.

5 A listy z fíků schovejte,
vždyť dají šat vám svátečný
a skryjou hanbu každého,
že před světem je bezpečný.

10 Však révový ten jasný list
čarovná jasnost prorývá,
nechtějte k šatu si ho brát —
zbytečně hanbu odkrývá!

Ve víně leží pravda prý,
my tomu víru dáme,
a rychle, hoši, víno sem —
my si ji vyhledáme!

5 Ach, nežli prozkoumáme vše,
jak je ta cesta dlouhá!
Však že by byla trnitá,
to věru lež je pouhá!

Ach v životě bol největší,
že život jen tak krátký,
čtvrt z něho spaní uběře,
čtvrt maše hloupé zmatky!

- 5 Čtvrt obětovat musíme
zas kvůli živobytí —
ach běda nám, tak krátký čas
že nám jen zbývá k pití!

Co se ti lidé namluví,
ti hloupí, hloupí lidé,
že sotva jednou za rok mha
mně z mozku mého vyjde.

- 5 Aj kdybych se chtěl omlouvat,
jak malou pak má vina!
Já piju ovšem, piju dost,
však jenom dobrá vína!

Nechť rozmrzelý člověk se
ve lázních senních koupá,
a vody klamně léčivé
nechť pije chasa skoupá —

- 5 my zdraví jsme a někdy jen
nám jazyk ochuraví,
však krátkou koupel z vína jen —
a jazyk je zas zdravý!

Koho ještě něco
v tomto světě hněte,
pij jen víno, víno,
všechnu starost zhněte.

DODATKY K LÍSTKŮM „HŘBITOVNÍHO KVÍTÍ“.

Půlnoční čas a oknem měsíc plný
zář smutnou, bledou na mé lože stele,
teď pošinul se výš a světlo věsí
na obraz, jenž vzpomíná na přítele.

5   Jak divný čas, když půlnoc blíž se plíží,
jak divná měsíce půlnoční záře,
ba jak by oživila němý obraz
a oživila dávno mrtvé tváře!

10   Ba oživila — což mne zrak můj klame?
či od stěny se obraz odlupuje?
Už roste výš a v stěnu stíny hází —
v radostném spěchu k loži sestupuje. —

15   Teď rozstřel rubáš, na rubáš si sednul,
by podušky mé bílé nepokazil,
hnát holý schoval v rukavičku hladkou,
by estetický cit můj neurazil.

20   Myšlének prázdný důlek na mne hledí,
tvář vpadlá v humoru jak divém zívá,
a lebka, kryta vlasem mrtvě černým,
jak v pozdravení bezvládně se kývá.

„Dnes konečně mne z hrobu vykopali,
v němž sedm dlouhých let jsem tiše ležel,
a jak jsem pochvíli měl o půlnoci,
hned, příteli, jsem zase k tobě běžel.“

25   A nato divným šeptem vypravuje,
že leží s jinými teď ve kostnici,
a jak těch sedm let mu mile ušlo,
jak klidně spal podzemní ve světnici;

30 jak láska pomalu ho umořila,
jak dlouho stála smrt na rozehraní,
a nikde skok — dřív bolest lásky náhlá,
pak přepomalé, bídné umírání.

35 „Mlč! — Ustaň! — Ach mé choré, bídné srdce,
zdaž bys je slovem z prsou nevystrašil!“
Však kde můj přítel? — Což s měsícem zašel?
Snad vzkřiknutím jsem ho svým nezaplašil?

Ze života VII.

Divné šepty slyším v sadě,
květy zživnou na záhonu,
klaní se a mluví moudře,
dvorně jako ve salonu.

5 Pivoňka co gardedáma
praví, že už ctnosti není
a že Sodoma ta celá
pochází jen od líčení.

10 Co prý nyní holky barev
naplácají na své tváře!
Jen když žaludek je zdravý,
přijde sama zdraví záře.

15 A když moudře domluvila,
zadrímala si trochu v chladu,
načež karafiát švihlý
přivedl řeč na pomádu.

20 Tulipánek přisvědčoval
lístky svými rohatými,
řka, že těžko tulipánům,
aby byly strakatými.

Co se hnojů namíchájí
nebozí ti zahradníci,
aby trochu pestrých barev
dali tulipánské líci!

25 Slavík s větve vypravuje,
kdeže v zimních dobách býval,
že sic leckde jinak jedl,
však že všudy stejně zpíval.

30 Růže mlčí, jenom šeptem
moudře zašpetá si leckdy,

hned jí tulipánek svědčí:

„Ano, slečno, jenže někdy —!“

Ze života VIII.

Co bys byla, holky, děvečko,
nobláznit na své tváře,
tam kde záruka je zdravá,
příjde sama zdravá záře.

A když mouže dohazuje,
zadřívá si trochu v chladi,
učesá kartou švihly
přívěšil šel na pomadu.

Tulipánek přivěšoval
lásky svými robatými,
řka, se těžo tulipánem,
aby byly atraktávní.

Co se hnojí válnička,
nebož ti zahradáci,
aby trochu pestřejší barev
dali tulipánek šel.

Šlavit a výze vpravuje,
kde v zimních dobách býval,
že se ještě jinak jeví,
však že vždy stejně spívá.

Háže mlčí jenom šepem
mouže zapořít si ledky.

Když své oči někdo zavřel,
s nímž jsme žili v mládí době,
zdá se nám, jak srdce kus by
s ním si uleh v mrtvém hrobě.

5   Když pak zemřel vychladlého
pozdějšího soudruh žití,
počítáme, litujeme,
čím moh ještě světu býti.

10   S tebou však jak by mé srdce
celé ve hrob chladný kladli,
jak vše naděje by světa
zároveň už s tebou zvadly.

Ze života X.

Což je sněhu čerstvá bělost,
což je perel barva stkvělá
proti zoubkům tvým, z nichž každý
se jak jasný démant bělá.

5 Z nichž se každý bělá jako
zkrystalisované zdraví —
ach jakž asi žaloudek tvůj,
krásné děvče, dobře tráví!

Ze života XII.

Nahé je to moje srdce
jak neopeřené ptáče,
každý může vidět, poznat,
směje-li se nebo pláče.

5 Červené je moje srdce,
červené jak panna v tváři —
rozložilať se v něm láska,
k lidstvu láska se svou září.

Z Písní o srdci

Ach jakž by srdce naše nezmoudřilo,
když svět v ně tolik vlívá moudrosti,
a každý přítel, láska, každý známý
z něj částku hlouposti zas vyhostí.

5   A když už nejvíc blahé moudrosti
se v srdce shlukne,
buď zponenáhla pak se umoří,
buď náhle pukne.

L á s k a r ů ž e

Po lásce už zastesklo se růži:
„Přijď, o slunko, ohnivý můj muži,
přijď, o přijď, a dej mně políbení,
bez lásky v tom světě žítí není.“

5 Vyslyšelo slunko, sklonilo se,
dotknulo se keře zlatou září,
dotknutím už poupě rozvilo se,
zčervenalo jako panna v tváři.

10 Políbilo po prvé —
růže jak by z krve,
políbilo druhykrát —
počala už barvou hrát —
líbalo a líbalo —
na smrt se už dívalo.
15 Zavolalo větríček,
přišel květů hrobníček,
řeklo mu, kde růže chorá květe,
pohrobil ji někde v širém světě.

Růžičky vy světlé,
rcete pravdu zdali:
kam krev s kříže na zem kápła;
že jste vykvétaly?

- 5 „Odpověď svou každá
po korunce nosí:
s úsvitem přijď a pak ptej se
slzavé té rosy.“

To velké staré slunce
tam v horách zachází,
ba prý už dávno zašlo,
teď se jen obráží.

5 Hledíme klidně na něj
a nic nám neschází,
jen zbytek staré lásky
nám ještě překáží.

Na tvých ňadrech bílých, chladných
bílá růže spala,
ach což jsem tě zdarma prosil,
abys mně ji dala.

5 Počkej jen, až hlínu hodíš
na mé tělo zchladlé,
třeba bys ji ráda vtiskla
do mé ruky zvadlé.

Tak mlada byla

Tak mlada byla, šestnáct let —
až mně jí bylo líto!
však jakýs vnitřní hlas mi děl:
„Jen neodpouštěj jí to!“

5 Je hezka, přijde jiný hned,
a bude hřích mít z toho,
a sjímat hříchy blížních svých —
to v nebi platí mnoho!

Z divokých lásek

Třeba stal se obětí!

Kdy děvče zemře mladistvé,
dřív než má blaha z lásky své,
dřív nežli mohla v objetí
se státi muže obětí,
5 že nemá v hrobě pokoje,
toť přece vůbec známo je!

Ven musí z hrobu k půlnoci,
a hochu není pomoci,
ret jeho vadne, uvadne,
10 krev jeho chladne, vychladne —
a čímž vrahům peklo je,
to také vůbec známo je!

Ach je-li někde některá,
jíž v srdci ke mně láska hrá,
15 a dbá-li svého spasení,
ať nelení — ať nelení!
já — třeba stal se obětí —
jsem doma od dvou do třetí!

Větrík duje slabě, že ni lístkem
lehkým štíhlým k tanci nezatočí,
že by sotva usušiti mohl
slzou porosené dětské oči.

5   A přec slyšet na hřbitově mrtvém
přepodivný šepot, divné vání,
jak by polodušený smích chtěl už
vypuknout ve hlasité chechtání.

10   Mrtví se tam nejspíš z dlouhé chvíle
ve minulost vlastní pohroužili,
diví se a zkoumají teď ostře,
k čemu vlastně, právě tak proč žili.

15   A ta přehraná už komedie
k homérickému je nutí smíchu,
že se hlínou derou zvuky teskné —
divoký smích ve hřbitovním tichu.

Hej vyskoč, hochu s tváří špinavou,
rozevři jiskrnatý ten svůj hled,
zavejskni sobě směle v krásný svět,
hej vyskoč, poskoč bosou nožkou svou!

5   Jak mnohý hošík s tváří umytou
by chtěl zde na ulici s tebou dlít,
za vlastní uličnictví bývat bit —
hej vyskoč, poskoč bosou nožkou svou!

10   Zavejskni, kluku, plných ze prsou
a dokaž jim, že svoboden tvůj dech,
a nedomřivcům dvorný šepot nech —
hej vyskoč, poskoč bosou nožkou svou!

15   Zajiskři velkou oka panenkou,
tvůj zrak ti žhavý purpur nespálí
a zlatá livrej nikdy nezkalí —
hej vyskoč, poskoč bosou nožkou svou!

OHLASY ORIENTÁLNÍCH PÍSNÍ

Řekly sobě růže kdysi,
že své vůně pozбудou,
slavíky že rozněcovat
vůní k zpěvu nebudou.

5 Řekli sobě slavíkové,
že už zpěvu pozбудou,
že se růžím nikdy více
zpěvem kořit nebudou.

10 Minul den a smutek v oku
na sebe se dívali,
minul den — než přišel druhý,
slavíci zas zpívali.

15 Zpívali tak čarokrásně,
až ty růže zplesaly,
a ti pěvci vůní zpítí
s větví k růžím sklesali!

Jako víchř palmé Sahary,
tak tvá láska, drahá má,
já jak pouťník před mím putuju
k městu lásky, drahá má.

5 Zasáhnul mne víchř žízňivý
na mé pouťi, drahá má,
skřyl jsem obličej svůj na zemi
k ochraně své, drahá má.

Může být, že víchř tělo mé
10 v kostru spálí, drahá má,
a zas písek jednou odvěje
z bílých kostí, drahá má.

Budou v cestě bílé kosti stát,
v cestě k tobě, drahá má,
15 k výstraže až budou putovat
jiní k tobě, drahá má!

Půjč mi svoje srdce malé,
Selmo malá,
splatím ti je srdcem větším,
Selmo malá.
Musí to být srdce velké,
Selmo malá,
v němž se láska k tobě vešla
a tvá sláva.

V tvém vlasu noc je ukryta
a v oku noc i hvězdic zář,
den bílý je tvá jasná tvář,
zář slunce tělem rozlita. —

5 Když lidem slunce zářívá,
vytoužím z tvých si očí noc,
a když zas tmy přichází moc,
zář těla sluncem zářívá.

Všude, všude pronásleduje mne
milý obraz tvůj,
ba i v písni slavíka zní jemně
milý obraz tvůj.
Slavíci se naučili zpívat
milý obraz tvůj
a já všude slyším teď zaznívat
milý obraz tvůj.
5 Slyším, i když slavíka tu není,
milý obraz tvůj,
slyším, vidím ve bdění i snění
milý obraz tvůj.

Do chrámu lásky naší zavřen vchod
i všemu pokrevenství,
zdaž porozuměl by tu hloupý
krásnému náboženství.

5 Vždyť máme svaté svoje obřady,
jimž nikdo nerozumí,
a písmo svaté, moudře zřízené,
jež nikdo číst neumí!

Nekárej mne, že má hlava
na zem holou sobě stele,
nemám nic, vždyť musel dát jsem
žebrákům své jmění celé.

5 Nekárej mne z rozplýtvání,
naučilas mne mu sama,
když jsi řekla, že tvůj půvab
společným je mezi náma.

10 Nekárej mne sama chuda,
vždyť jsi celou lásku vzala,
abys svému žebrákovi,
abys mně tu lásku dala.

MNICH

Zlomky z větší lyrické básně

Tma jak v hrobě, v němžto u vidění
polomrtvý dlí ve strašném snění.
A jak za živa pohrobenému
myšlénka jen jedna hrobem svítá,
5 živ že posud, vlastní život jemu
že však přezoufalý konec splítá,
tak zde v chodbě dlouhé, mrtvé, tmavé
jediné lampičky světlo hravé,
pod křížem lampičky na znamení,
10 že zde živí lidé pohrobeni.
Někdy prskne, někdy vzplápolá,
vrhne větší jasnost dokola,
zatřese se a pak tiše zase stojí,
jak když myšlénka se sama sebe bojí.

Což vzdychá tma to, vzdychá stín to černý?
Či vzdychly zhluboka tak mrtvé stěny? —
Zavanul vzdech zde — avšak bez ozvěny! —
Kdož mrtvé tmy té je zde soudruh věrný?

5 Snad u okna tam, malém ve výklenku
tma zhoustla v tichou, němou postavu,
mrtvější, tišší mrtvou nad myšlénku?
Snad tmy to druh se oknem v šero dívá,
v němž světla zárod, v světle hrob mu zívá!

10 Aj mnich to tam! — Šat tmavý přes hlavu,
tak tiše zde a nepohnutě stojí,
jak když se dítě ve tmě pohnout bojí!

A zase vzdech — nuž přistoupíme blíže —
Jak? Šepot také? — Mluvíš sám snad s sebou?
15 Či mluví, mnichu, zašlé mládí s tebou,
či zkamenělých bolů skalná tíže?
Snad modlíš se? Snad nad osudem reptáš?
Ty dovolíš nám — vždyť těch světských bolů
všem dáno dost a můžem cítit spolu —
20 dovolíš zvědět, co těm stěnám šeptáš!

Myšlénko boha, velká, vznešená,
tak pyšná jako hrdých Gotův chrámy —
a přece zdí a sloupem sevřená
a jenom sklem zde světlo mezi námi!
5 Aj uzavřít tu boha myšlénku
nemůže chrám — to srdce jenom může! —
A srdce naše, prsou zpěvná růže,
tím chrámem roste vzhůru k výklenku —
a nesmí ven — tam může zahynout,
10 a myšlénkou a láskou rozplynout! —
Myšlénko boha, růže jsi ty vonná,
jsi kadidlo, jež mžikem zahoří,
opojnou vůní rozum pokoří —
a se zápalem zase mžikem skoná.
15 Myšlénko boha, čarovný jsi zvuk,
jenž srdce zbožných dětí rozchvěje,
že jeho mladý, rozohněný tluk
se ve bojovnou píseň rozpěje,
že pod práporem bratry zkrváceným
20 pro víru svou boj v klidné kraje nese,
a pak se jako dítě bíděně třese,
že dalo bídu bratrům obráceným.

Mně bylo nebe modrý z stříbra zvon,
v něm naše země — srdce železné,
a zdálo se mně, jeho vášný tón
že sezvání lid ku mši vítězná.
5 Jak rád jsem snům těm krásným uvěřil!
Když někdy silněji zvon udeřil,
tu slyšel jsem ve jeho mocném hlasu
hlas mocný velkých mužů velkých časů.
Čas velký vytvoří si velké muže,
10 již zase lidstvu cestu vyměří
a ve zvon dějův mocně udeří,
že pro věky se rozezvučet může.
Však kolikrát se ještě lidstvo změní,
jak dlouhé ještě ku mši sezvánění!
15 Jak dlouho ještě, než se zaradujem,
že sobě sama sebe obětujem!
Jak dlouho ještě až k té svaté době,
že konat budem z lásky k samým sobě!

Až každý sílu svou, své meze znaje
20 soběctví pozná smysl krásný, vyšší,
a bratry hájit bude sebe háje;
až nadvlády se zimniční chtíč ztiší
a každý tak jen konat sobě volí,
že bratrům nedá, co jej sama bolí:
25 pak rozvine se žitím nová páska,
a lidstvo před sebou se ukloní,
a vposled stříbrný zvon zazvoní
a půjdem na mši — mši tu nazvem *láska!*

O noci bezsenných sžíravá moc! —
I mně den nocí, peklem byla noc.
Proč bych byl nevykoupil sama sebe,
vždyť každý vykoupí se smrtí sám,
5 proč bych si neodevřel smrti chrám
a chrámem cestu v nové zase nebe?
Proč bych si nezakoupil doby klidné,
když k tomu v rukou svých mám všechnu moc?
Jen smrti myšlénka nás v duši mrazí,
10 ostatně cítíš rád, jak krev ti stydne,
a jedna noc, ta věčná noc,
ta všechny noci zkazí.

Komu hlava mládím osloněná,
komu mladá šíje neskloněná,
kdo se posud směle těšit může
z budoucích svých vymyšlených světů,
5 komu v prsou ohnivá ta růže
nezklamaných posud nadějí snad zkvítá —
aj ten z chudých lístků, drobných květů
bohatý si věnec blaha splítá.
Čí však hlava bolem zšedivěla,
10 a čí šíje mládí zapomněla,
sotva že se ještě sehne,
když mu květy nejbujnější,
nejrudější, nejkrásnější
podáš novou pro radost —
15 ku kořínkům nechť si lehne,
kdo těch květů má už dost.

Co jest to smrt? — Ach kdož to asi poví,
jaký to život smrtí nastane!
Nechť jakýkoli, přec to život nový,
po přešlém sotva slza ukane!
5 Snad počne život smrtí teprve? —
My sotva volat budem zašlou dobu!
Náš život jest jen stále umírání,
jsme nadhrobkem na budoucím svém hrobu,
10 stojíme kratší nebo delší dobu,
den každý část si žití pourve,
a koho umdlelo už přece stání,
nuž — padni měkce vlastní do krve!

Kdo pocítil už samovraždy choutku,
kdo v lásce zřel k té krásné svůdnici,
a zaslech hlas ten její zvonící:
„Odvrhni život — pryč tu dětskou loutku“ —;
5 kdo líbal už ty její bledé líce,
kdo tonul v oku jejím chladně krásném,
kdo opojný dech její ssál v své plíce
a tiskna krásnou její podobu
s ní radil se o sňatku způsobu;
10 kdo roztrh pouta vše pro její lásku
a ve snech tisknul prsten svatební
jak ocel lesknoucí a chladící
ku prsoum svým co nerozpojnou pásku —
kdo před oltářem s ní už pokleknul:
15 což platno tomu, zas že odřeknul
se ženy té nad spásu v nadíci! —
vždyť mrtev již bez slávy pohřební,
on mrtev, dožilť volnou žití dobu
a je jen nadhrobkem na vlastním hrobu;
20 on přežil život jeden, život druhý
mu nedá blaha, dá jen zápas tuhý,
to modro nebes má proň roušku šedou,
on vstává, lehá s nevěstou svou bledou,
a co mu vypučí snad květů znovu,
25 vypučí truchložlutě z jeho rovu!

Mrtvé ticho zas se rozložilo,
jak by za zděmi zde v tělech živých
jenom něco mrtvých srdcí žilo.
Ticho v chodbách, že se sluch i klame,
5 že mní slyšet děsíci jej hlasy,
připomínající vzdechy známé,
mluvící o chvílích bolně tklivých,
budící zas staré, teskné časy.
Jenom chvilkou slabý ruch dán tichu,
10 když zde prasknou vetché rámce staré,
na nichž podobizny mrtvých mnichů
halí se už v časův barvy charé.
Praskáť v nitru dřev těch ovětšelych,
jak by postavy ty tváří zkamenělých
15 netrpělivém, posledním ve hnutí
přály sestoupit si s výší smělých
dojít konečného zapomenutí.

Zaduněly rány v staré, tmavé věži,
každá mocně v tichý klášter zapadla,
mrtvou chodbou letí, dál a dále běží,
budit srdce, jež už dávno uvadla.

- 5 Okna zadrnčí a v matném polosnění
srdce v prsou stísněných se zaraduje,
že to zvonův věčně bdících zvučné chvění
zase další pokrok časův zazvěstuje.
Každou hodinou a každou minutou
10 kráčí blíže smír už s palmou svou,
vzpomínka však děsná prsa dusí,
že to srdce ještě dosti zkusí,
než se s poslední svou sejde minutou.

MALINKÉ LUIZE

1

Ach bože, bože, dívčinky,
vždyť srdce není kámen! —
dvě znám já milé sestřinky
a jsem už celý zmámen.

5 Já včera spatřil Aninku
a věrnost jsem jí slíbil,
a dnes? — dnes vidím Luizinku
a vidím, že jsem chybil.

2

To mladé krásné oko
tak hloupě na svět hledí,
že je v něm mnoho lidí
a ti že mnoho vědí;

5 a na dnu oka duše
už strachem sotva dýše,
že v čistou blánku oka
svět zlou svou moudrost píše.

3

To oko krásné, hloupé,
ty rtíky ještě skoupé,
ty tváře sametové,
nedávno zoubky nové,

5 ty všechny maličkosti
jsou velkými vinníky, —
nás velké moudré mění
ve hloupé trpaslíky.

— — — — —
 — — — — —

5

Tvé velké černé oko,
 tvůj hustý tmavý vlas,
 a růžová tvá ústa,
 a mámivý tvůj hlas;

5 to lilje šepotání
 se změnilo v tvůj hlas:
 „Až budeš moct se ženit,
 pak přijď, můj hochu, zas!“

6

Tvé velké černé oko,
 tvůj hlas mne odehnal,
 a hrdě vztýčím hlavu,
 a hrdě kráčím dál.

5 A přece krok můj váhá
 a hledím dokola,
 zdaž velké černé oko
 mne nazpět nevolá.

FIALINKY

Jako první hocha snové,
jako první pršky rána,
jako první lásky chvíle
kvetou jarní fialinky,
5 tichých luhů první dech.

Kvetou tichounce, tak tiše,
nevědí o vlastní kráse,
nevědí o všem tom blahu,
jaké budí v srdci mdlém.

10 Upomínka na to jaro,
na ty první fialinky
a na jejich dech planoucí
sprovází nás letem parným,
sprovází, když listy žloutnou,
15 i když sníh už poletuje,
právě jak ta upomínka
ach — na první lásky sen.

V svět osněžili jste sních jak oknem v jizbu,
 snad vynese vás divý vítr zase,
 a jak ty sněžné hvězdy rozpustí se v kalu,
 snad utonete v živé bídy žalu.

5 Jen tulte se, hvězdičky malé, k sobě,
 snad první dech té živé skutečnosti
 rozpráší, rozvěje vás v krátké době,
 jen tulte se, ach tulte se jen k sobě!

10 Zakrátko již snad větev po větvičce
 urvána požene se do tmy čiré,
 zdaž zahyne kdes v světa poušti širé,
 zdaž ujme některá se v zemi širé!?

15 Můž být, že čekají vás šťastné losy —
 však tulte se, ach tulte se jen k sobě,
 teď ještě mladost vám ve srdcích květe,
 a lásky je tak málo v širém světě!

NA TOM PRAŽSKÉM MOSTĚ

Na tom pražském mostě
mnoho svatých stojí, —
často po něm chodím
trýzeň v duši svojí.

5 A pode mnou šumí
vody Vltaviny —,
v duši záměr válčí
velké, těžké viny!

Tajemná vod bráno,
10 k tobě cesta vratká —
a za tebou velká
tajemná pohádka. —

Však tu Krista Pána
rámě rozepjaté,
15 tu zas matky Boží
chrání líce svaté.

A v útrokách tichne
bouře vášní divá, —
20 má duše se modlí
a mé srdce zpívá.

Však až na železný
most se změní žití —
Bože, zdaž i tenkrát
tvá mě zář osvítí? —

BÁSNĚ SUBJEKTIVNÍ

Moudří páni vytýkají,
že jsme příliš subjektivní,
vzorem že jsou pěvci *dávní*,
ti že byli objektivní.

5 Inu ovšem, ty můj bože,
kdo jak dítě na svět troubí,
neví ovšem, že se světy
v jeho vlastním nitru sroubí.

10 Příkladujte k vzorům dávným
lineály jako klacky,
budte vzorní, objektivně
pějte historické facky!

15 Nám však nechte subjektivní,
nevzornou a hloupou píseň,
vždyť my také necháváme
na pokoji vaši plíseň! —

Já povrhnu salonem,
kde bídák marně zvoní,
a smí-li vejít, u dveří
hned se mu otrok kloní.

5 U dveří otrok — dále však
zas ty se k zemi shýbej
a jemnostpaní nadšeně
zdaleka ruce líbej.

10 Před každým měj zde úctu zvlášť,
neb každý je zde něco,
ten první umí dobře jíst,
druhý prý viděl lecco;

třetímu „básník“ spílají,
neb umí verše dělat,
15 a čtvrtý slaven pro svůj chov
racionálních selat;

a pátá k vzácné zábavě
uměle písňě vřeští,
jak by ji brali na nože,
20 neb štípli leckdy kleští.

Zde podle peněz, náhody
se „výtečnost“ tvá měří,
musíš-li v místa poslední,
neb smíš-li blíže k dceři.

25 Hoj sláva mojí hospůdce,
kde vstupních lístků není
a skvostný pán i otrapa
kde jsme si všichni stejní.

TEREZII MARIÍ MACHÁČKOVÉ

O celé milování!

Novými slunci rozleskne se nebes stan,
když palný vesmír zrodí nové, živé světy —
a národu když mému nový život dán,
též dány národu jsou mému nové květy!
5 Hle vedle mladých prací údělu —
když hlavy naše nadšenost rozhrála,
by také srdce naše pookřála —
dán průvod nám dvou skvoucích andělů:
dvě v jedné hodině se zrodily nám děvy,
10 dvě? či jedna to? — zrak náš to dlouho neví!

Dvě jsou to hvězdy, z nichž když jedna zmizí,
svět celý zdá se druhé hvězdě cizí,
dvě jezera to bájná vedle sebe,
z nichž v každém zrcadlí se celé české nebe,
15 dvě krásné myšlenky, dvě rosy krůpěje,
dvě ranní písně z hrdla skřivánkova, —
a každá zase v sobě celé jaro chová,
a z každé z nich tě svět zas celý ověje,
a každá, sestrou sama sobě v druhé postavě,
20 tě blahem může roznítit ku lidstva oslavě!

Dvě v jedné hodině se zrodily nám děvy —
dvě? či jedna to? — to zrak můj dlouho neví,
a srdce dlouho tuší, až ret bledna
v bojácném zapěl sobě šepotání:
25 Jste obě stejny — ach však jsi Ty jedna
mně milejší *o celé milování!*

Seguidilly k Tobě

Nediv se, že ret můj Tobě
jenom kratičké tak písňě pěje!
Vždyť se celá mocná země,
když jí přijde lásky jaro,
5 v drobné jenom květy rozechvěje!

Již nedivím se hudcově
té mysli roztoužené,
jež, když se písňě světem rozletí,
též hudce za písňemi ve svět šířý žene.
5 Vždyť když jsem někdy o Tobě
zde složil píseň sobě,
a píseň k Tobě letěla,
hned chtěl jsem za mí k Tobě!

Když jsi chtěla květinou nejkrasší
obdariti mne, o moje nebe,
proč jsi místo krásné ovšem růže
neutrhla ráděj samu sebe?

Víš-li, k čemu je vše kvítí,
na něž slunce v lásce svítí,
k čemu nejkrásnější květ,
jaký posud stvořil svět —
5 víš-li, k čemu je Tvůj ret?

Na Tvém rtíku sto je růží,
ve Tvém oku sto je fial,
na Tvém čele skví se lilje máje —
jaké asi na dnu Tvoji duše
5 kvetou krásné, požehnané ráje!

Místo aby proudem
šířila se světem,
smí má láska se jen
perlit jako rosa;
5 jak ta smutná rosa,
která má jen síly,
pokud na ni nezří
zrádný den ten bílý.

Dny Tvoje letí po cestách
jak lehké, zpěvné ptáče,
jež po horách a dolinách
tak volně, volně skáče.
5 Já přeju volnost každému,
jen Tobě ne, — ne Tobě!
Tvé dny, ta blahá ptáčata,
bych věčně poutal k sobě!

Nemám spaní, nemám snění,
moje noc je palné bdění,
a když někdy sen přiskočí,

5   vzbudí mne jen křídlem svým
a zas v bdělou dál odskočí.

Tolik blaha v jedné je vzpomínce,
tolik rájů v lásky vzpomínání,
že by samém ve zapomenutí
bylo nejhrůznější potrestání.

5   Mně zdá se, že nás v dálce Tvá
spojuje bílá ruka,
jež v dlouhých nocích bezsenných
přikrývá srdce muka.
Ta ruka je tak průhledna,
že vidím srdce Tvoje,
a srdce je tak průhledné,
že zřím v něm žití svoje.

5   Divno, že za doby plné mužné síly
ztratil jsem tak náhle všechnu dávnou píli,
zadumání že má pro mne božskou vnaďu;
do páchnoucí trávy v samotě se kladu,
do zlatého slunka blaženě se dívám
a sluněčku svému krátké písňě zpívám.

To bylo smutnosmutné vzpomínání
a smutnosmutná, dlouhá pro mne noc!

Po nábřeží jsem chodil bled a tich,
mé oko klížil chladný, ostrý sníh: —
5 nejkrásnější to měla býti pro mne noc,
v ní vrcholiti mělo moje žití celé,
v ní měly oživit se sny mé smělé, —
a z všeho blaha mám jen truchlé vzpomínání
a před sebou tu truchlou, dlouhou noc.

10 Pode mnou dřímá zmrzlá řeka němá,
nade mnou visí nebe mráкотné, —
a v srdci zůří bol, že svět ho šířý nemá:
kol mne se pövoz za pövozem kmitá,
tam uvnitř vozu snad se nádeř splítá,
15 tam uvnitř srdéčko snad blahem skáče —
a anděl můj, ach — anděl můj snad pláče!

Má mysl rychle sobě obraz složí,
a duch můj zří Tě chorou dlít na loži.
Dnes po prvé měl mladosti Tvé květ
20 zazářit v lesklý, bájüplný svět,
v ten svět, ježž Tvoje nezkušéné oko
si staví vysoko, až převysoko,
v ten svět, jenž líčil se Ti jako ráj,
jak věčně stálé jaro, věčný máj!
25 Ach svět ten není krásný jak Tvüj sen —
Ty však to nevíš, želiš první ten svůj den,
a na tváři máš úsměch přece místo lkání, —
však znám ten úsměch, je v něm *odříkání!*

A dále fantasii truchlou nesu:
30 Tvá sestra milá hotova již k plesu,
šperk, květy, šatü bohatost
zvýšuje mládí zářící jí skvost —

však v oku jejím slza slzu klame;
vždyť všichni s Tebou cítí Tvoje tísně
35 a všichni vědí: radosti již výhost dalas,
svou první radost smutně pochovalas.
A slzy Tvoje, tajně plakané,
ty slzy jsou jim bílé perly samé,
40 a vzdechy Tvoje jsou jim truchlé písně,
byť třeba tajůtajně utkané!

To je ach smutnosmutné vzpomínání
a smutnosmutná, dlouhá pro mne noc!
Pode mnou dřímá zmrzlá řeka němá,
nade mnou visí nebe mráкотné —
45 a v srdci zůří bol, že svět ho širý nemá:
kol mne se povoz za povozem kmitá,
tam uvnitř vozu snad se nádej splítá,
tam uvnitř srdéčko snad blahem skáče —
a anděl můj, ach — anděl můj teď pláče!

13. května

Májový vzešel bílý den —
o požehnané ráno,
v němž srdci mému nový máj
a nové nebe dáno;
5 v němž ruku k prsoum tiskl jsem,
by srdce tišší bylo,
a smělou, pyšnou písní svou
mne světu nezradilo!

Já viděl v tváři Tvoji bol
a slzu ve Tvém oku —
a byl jsem mužně odhodlán
k nejsmělejšímu kroku!
5 A když jsem zase pomyslíl,
co bol ten jevil *skrytě*,
byl bych se věru rozplakal
jak blahé, blahé dítě!

Jdi — jdi, mé drahé děvčátko,
a ulev svému tělu,
pusť slunce v svoje srdéčko
a klad' si rosu k čelu!
5 To hříšné město, Praha ta
ztýrala duši drahou,
jdi — ať zví Praha, bez Tebe
že není *krásnou* Prahou.

A až se vrátíš nazpět zas,
mé drahé, milé dítko,
přines mně s sebou jediné
a skromné z lučin kvítko.
5 Kvítečko, které se Ti z všech
nejtužněj zalíbilo
a nad nímž srdce nejprudčej
u vzpomínání bilo.

CYKLUS MILOSTNÝCH PÍSNÍ

(Verše z Týdnu v tichém domě)

1
Tys jako horská krajina,
jak její mladý, jarní čas!
2 Tvůj vlas jak tmavý, bájný les,
tvůj zrak jak živých bystřin ples,
5 po rtech a lících samý květ
a rozsetý slavíkův hlas;
jsi pro sebe již celý svět,
jsi jako horská krajina,
hned mračná, hned zas jasná,
10 jsi jako horská krajina
jen pro poetu krásná!

O rci mně, zdaž pro píseň mou
máš ozvěnu Ty vděčnou,
či zdaž jak horská krajina
15 máš v prsou skálu věčnou!?

Tvá tmavá pleť, Tvůj tmavý vlas
rozsily v dny mé dumný sen,
Tvůj žárný zrak, Tvůj mladý hlas
z mých nocí činí palný den.

5 O moje slunko tmavé!
Rci, zdaž chceš býti v nočních tmách
mé světlo jasně žhavé?

O měsíčku můj černý!
Rci, zdaž chceš býti v žárných dnech
10 můj klidný soudruh věrný?

Ač nevíš nic o lásce mé,
přec žiju v trapném zdání,
že hrdě mne se vzdaluješ
v zlém, zlém ach pohrdání.

5   Že mysl lednou odpověď
vepsala Tvému čelu, —
ach nečiň tak: Ty patříš mně,
jak srdce patří tělu.

10   Ty patříš mně jak stromu květ,
jak zemi patří nebe, —
chci žít, chci pyšně, šťastně žít,
a dostat *musím* Tebe!

Což střelná rána do srdce,
což na tom, hned-li zajdu!
Leč — vím, že v srdci zhynulém
též Tebe mrtvu najdu.

5 Což o bolestný okamžik
a o tu cestu temnou!
Leč — ze srdce mně nemůžeš
a musila bys se mnou!

MUSE

Muso!

že už každý, kdo jen zpívá,
podle cechovního zvyku,
mež se do svého dá křiku,
5 tebe, stará mûro, vzývá,
nechci též být mezdvořilým
a již tebe, dũro, vzývám,
veršem krásným, hladkým, čistým
. . . . . již rozplývám.